

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 1/8

1. Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku.	
1.1. Identifikátor výrobku	ORTUS 5SC
1.2. Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití	insekticid-akaricid pro profesionální použití v zemědělství
1.3. Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu	
Identifikace výrobce Sídlo: Telefon/Fax: Telefonní číslo pro naléhavé situace: Email:	Nihon Nohyaku Co. Ltd. Eitaro Bldg., 2-5, Nihonbasi 1-Chome, Chuo-KU, Tokyo, JAPAN + 81-3-3274-3420; +81-3-3281-2443 + 81-3-3281-1887 kankyouanzen@nichino.co.jp
Dovozce EU/první distributor: Sídlo: Telefon: Email:	Nichino Europe Co. Ltd. 5 Pioneer Court Vision Park Cambridge CB24 9PT UK +44-1223-200212 kankyouanzen@nichino.co.jp
Identifikace dovozce/distributora (v ČR) Sídlo: Telefon/Fax/www: E-mail:	Sumi Agro Czech s.r.o. Na Strži 63, 140 62 Praha 4 Tel.: 261 090 281/ Fax 261 090 280/ www.sumiagro.cz sumiagro@sumiagro.cz (ing. Gy. Bezděková)
1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace při ohrožení života a zdraví v ČR	Toxikologické informační středisko, Klinika nemocí z povolání, Na bojišti 1, 128 08 Praha 2 Telefon nepřetržitě: 224 919 293, 224 915 402

2. Identifikace nebezpečnosti	
2.1. Klasifikace látky nebo směsi	
Přípravek je klasifikován jako nebezpečný:	ANO
Nejzávažnější nepříznivé účinky na člověka Zdraví škodlivý, Xn; R20: Zdraví škodlivý při vdechování Senzibilizující: R43: Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.	
Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí N: Nebezpečný pro životní prostředí, R50-53: Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.	
Nejzávažnější nepříznivé účinky z hlediska fyzikálně-chemických vlastností: ---	
2.2. Prvky označení	
Výstražné symboly nebezpečnosti:	
	
(Xn) Zdraví škodlivý	(N) Nebezpečný pro životní prostředí.
Standardní věta/věty označující specifickou rizikovost (R-věty):	
(R20) Zdraví škodlivý při vdechování. (R43) Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží. (R50/53) Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.	
Standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věty):	

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 2/8

(S2) Uchovávejte mimo dosah dětí. (S13) Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv. (S20/21) Nejezte, nepijte a nekuřte při používání. (S24) Zamezte styku s kůží. (S36/37) Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice. (S46) Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení. (S35) Tento materiál a jeho obal musí být zneškodněny bezpečným způsobem. (S61) Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Viz speciální pokyny nebo bezpečnostní listy.
Označování přípravku z hlediska rizik pro necílové organismy a životní prostředí podle vyhlášky č. 326/2004 Sb. a vyhlášky č. 329/2004 Sb.:
(SP1) Zabraňte kontaminaci vody přípravkem nebo jeho obalem. Nečistěte aplikační zařízení v blízkosti povrchové vody zabraňte kontaminaci vod splachem z farem a cest. Přípravek nevyžaduje klasifikaci z hlediska ochrany včel. Přípravek je selektivní vůči antagonistům škodlivého hmyzu.
2.3. Další nebezpečnost
(§20. Z.č. 434/2005Sb.) ---

3. Složení/Informace o složkách				
3.1. Látky				

3.2. Směsi				
Chemická charakteristika přípravku: Přípravek je ve formě suspenzního koncentráту. Účinná látka fenpyroximate byla zařazena do přílohy I směrnice 91/414/EHS Směrnici komise 2008/107/ES. Přípravek obsahuje tyto nebezpečné látky:				
Chemický název látky	Obsah (% hm.)	Číslo CAS	Číslo ES	Klasifikace
Fenpyroximate Terc-butyl (E)-alfa-(1,3-dimetyl-5-fenoxypyrazol-4-ylmetylenamino-oxy)-p-toluát	5%	134098-61-6	-	T+; R26 Xn; R22 Xi R36, R43 N; R50/53 Acute Tox.2; H330 Acute Tox. 3; H301 Skin Sens. 1; H317 STOT RE 2; H373 Aquatic Acute 1; H400 Aquatic Chronic 1; H410
Plná znění R-vět a H-vět jsou uvedena v oddíle 16 *údaje nejsou zatím k dispozici				

4. Pokyny pro první pomoc	
4.1. Popis první pomoci	
Všeobecné pokyny	Projeví-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybnosti vyhledejte lékařskou pomoc a poskytněte informace z tohoto bezpečnostního listu.
Při vdechování	Okamžitě přerušit práci, opustit zamořený prostor, zajistit klidovou polohu a ochranu před chladem. Pokud přetrvávají dýchací potíže zajistěte lékařské ošetření, případě i preventivně vyhledejte lékařské ošetření.
Při styku s kůží	Odložte kontaminovaný oděv. Zasažené části pokožky umyjte pokud možno teplou vodou a mýdlem, pokožku dobře opláchněte. Při známkách podráždění vyhledejte lékařskou pomoc/zajistěte lékařské ošetření.
Při zasažení očí	Při otevřených víčkách vyplachujte – zejména prostory pod víčky - čistou pokud možno vlažnou tekoucí vodou. Vyjměte kontaktní čočky, pokud byly použity a opět propláchněte oči vodou. Neprodleně vyhledejte lékařskou pomoc (zajistěte odborné lékařské ošetření).

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 3/8

Při požití	Ústa vypláchněte vodou (pouze za předpokladu, že postižený je při vědomí a nemá-li křeče); nevyvolávejte zvracení. Vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte štítek/etiketu popř. obal přípravku nebo bezpečnostní list.
4.2. Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky	
Podráždění a alergická reakce.	
4.3. Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření	
Při vyhledání lékařského ošetření informujte lékaře o přípravku, se kterým postižený pracoval a o poskytnuté první pomoci. V případě potřeby lze další postup při první pomoci (i event. následnou terapii) konzultovat s Toxikologickým informačním střediskem (kontakt v oddíl 1.).	

5. Opatření pro hašení požáru	
5.1. Hasiva	
Vhodná hasiva	CO ₂ , prášek, pěna, eventuelně písek nebo zemina. Vodu použít jen ve formě jemného zamlžování a pouze v případech, kdy je dokonale zabezpečeno, aby kontaminovaná voda nemohla proniknout do veřejné kanalizace, zdrojů podzemních a povrchových vod a nemohla zasáhnout zemědělskou půdu.
Nevhodná hasiva	Nejsou známa.
5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi	
Při hoření mohou vznikat toxické, dráždivé látky, jako jsou oxidy dusíku, oxid uhelnatý, oxid uhličitý.	
5.3. Pokyny pro hasiče	
Při požárním zásahu použijte uzavřený průmyslový ochranný oděv, celoobličejovou masku a izolační dýchací přístroj podle velikosti požáru. Uzavřené nádoby s přípravkem odstraňte, pokud možno, z blízkosti požáru anebo je chlaďte vodou.	

6. Opatření v případě náhodného úniku	
6.1. Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy	
Zamezte vstupu nepovolaným osobám do zamořené oblasti. Zdržujte se na větrané straně mimo dosah škodlivých výparů. Evakuujte zasaženou oblast a uzavřete dopravu. V uzavřených prostorech zajistěte dostatečné větrání. Zabraňte přímému/nechráněnému kontaktu s přípravkem. Použijte osobní ochranné pracovní prostředky (ochranné rukavice, ochrannou obuv, pogumovanou zástěru, brýle). Zamezte styku s kůží a očima. Nevdechujte výpary.	
6.2. Opatření na ochranu životního prostředí	
Zamezte kontaminaci životního prostředí, tj. úniku přípravku na nezpevněný terén, do kanalizace nebo povrchových a podzemních vod. V případě úniku do povrchových nebo podzemních vod postupujte v souladu s havarijním plánem.	
6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění	
Uniklý přípravek absorbujte dostatečným množstvím absorbentu (vapex, písek, zemina apod). Kontaminovaný absorbent umístěte ve vhodných označených uzavíracích nádobách a tyto uložte před likvidací na vhodném schváleném místě. Do uzavřených nádob umístěte také všechny použité čisticí pomůcky a kontaminované oděvy a předměty. Zajistěte, aby odstraňování bylo v souladu s platnými zákony a předpisy. Při kontaminaci v budově se použije na setření vlhký hadr a místnosti se vyvětrají.	
6.4. Odkaz na jiné oddíly	
Osobní ochranné prostředky jsou uvedeny v oddíle 8. Způsob likvidace odpadů je uveden v oddíle 13.	

7. Zacházení a skladování	
7.1. Opatření pro bezpečné zacházení	
Dodržujte obecné zásady hygieny při manipulaci s chemikáliemi. Na pracovišti je zakázáno jíst, pít, kouřit a ukládat potraviny. Manipulujte s přípravky jen v řádně odvětraných místnostech. Vždy těsně uzavřete obaly. Řádně uzavřete i prázdné obaly. Při přípravě postřiku a při aplikaci použijte osobní ochranné pracovní prostředky k minimalizaci osobní expozice. (viz oddíl 8.) Postupujte dle pokynů na etiketě a návodu k použití. Zamezte úniku přípravku do životního prostředí a do kanalizace.	
7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí	
Skladujte jen v souladu s platnými právními předpisy. Uchovávejte uzamčené, v originálních obalech, při teplotách 5°C až 30°C v suchých a větratelných místnostech	

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 4/8

odděleně od potravin, nápojů, krmiv pro zvířata, hnojiv, desinfekčních přípravků a obalů od těchto látek. Chraňte před přímým slunečním zářením a vysokou teplotou.
7.3. Specifické konečné/specifická konečná použití
ORTUS 5SC je určen pro profesionální použití jako přípravek na ochranu rostlin: insekticid.

8. Omezování expozice / osobní ochranné prostředky
8.1. Kontrolní parametry
Limitní hodnoty expozice: Expoziční limity v pracovním prostředí (podle nařízení vlády č.361/2007Sb.): ----
8.2. Omezování expozice
Nejezte, nepijte a nekuřte při používání. Zamezte styku s kůží. Používejte vhodný ochranný oděv a ochranné rukavice. Postřik provádějte jen za bezvětří nebo mírného vánku, v tom případě ve směru po větru od dalších osob. Zamezte přístupu nepovolaných, nechráněných osob a dětí do pracovní oblasti. Po skončení práce, až do odložení pracovního oděvu a dalších OOPP a do důkladného umytí (sprcha nebo koupel, umytí vlasů) nejezte, nepijte a nekuřte. Pracovní oděv a OOPP před dalším použitím vyperte, resp. očistěte (ty OOPP, které nelze prát, důkladně očistěte/umyjte alespoň teplou vodou a mýdlem/pracím práškem). U textilních prostředků se při jejich praní/ošetřování/čištění řiďte piktogramy/symboly, umístěnými zpravidla přímo na výrobku. Při práci s přípravkem používejte osobní ochranné pracovní pomůcky: ochrana dýchacích orgánů: není nutná. ochrana rukou: gumové nebo plastové rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí podle ČSN EN 420+A1 s uvedeným kódem podle přílohy A k ČSN EN 374-1. ochrana očí a obličeje: bezpečnostní ochranné brýle nebo ochranný štít podle ČSN EN 166 (obzvláště při práci s neředěným přípravkem). ochrana těla: celkový pracovní/ochranný oděv z textilního materiálu např. podle ČSN EN 14605+A1 nebo podle ČSN EN 13034+A1 nebo jiný ochranný oděv označený piktogramem „ochrana proti chemikáliím“ podle ČSN EN 340, při ředění používejte zástěru z PVC nebo z pogumovaného textilu. dodatečná ochrana hlavy: dodatečná ochrana nohou: pracovní nebo ochranná obuv (např. gumové nebo plastové holinky) podle ČSN EN ISO 20346 nebo ČSN EN ISO 20347 (s ohledem na práci v zemědělském terénu). Omezování expozice životního prostředí: ---

9. Fyzikální a chemické vlastnosti
9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech
Obecné informace
Skupenství, vzhled: Bělavá viskózní kapalina
Zápach (vůně): výrobce neuvádí
Informace důležité z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a životního prostředí
Hodnota pH: 5~8,5 (20% vodní suspenze)
Bod varu/rozmezí bodu varu: 101-102°C
Bod vzplanutí: výrobce neuvádí
Hořlavost: výrobce neuvádí
Teplota samovznícení (°C): 495°C
Výbušné vlastnosti: není výbušný
Meze výbušnosti: horní mez (% obj.) dolní mez (% obj.)
Oxidační vlastnosti: neoxiduje
Tenze par (Pa) při 20 °C: výrobce neuvádí
Relativní hustota: 1,03 g/cm ³

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 5/8

Rozpustnost	výrobce neuvádí
Rozpustnost ve vodě	výrobce neuvádí
V organických rozpouštědlech (g/l)	výrobce neuvádí
Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda	výrobce neuvádí
Dynamická viskozita	výrobce neuvádí
Kinematická viskozita	výrobce neuvádí
Hustota par	výrobce neuvádí
Sypná hmotnost	výrobce neuvádí
Rychlost odpařování	výrobce neuvádí
9.2. Další informace	
Další údaje	----

10. Stálost a reaktivita	
10.1. Reaktivita	---
10.2. Chemická stabilita	Za dodržení podmínek bezpečného skladování a manipulace (oddíl 7) je přípravek stabilní
10.3. Možnost nebezpečných reakcí	---
10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit:	---
10.5. Neslučitelné materiály	Silné kyseliny, zásady, oxidační činidla.
10.6. Nebezpečné produkty rozkladu	---

11. Toxikologické informace	
11.1. Informace o toxikologických účincích	
Akutní toxicita	
LC 50, inhalačně,	1,3~2,7 mg/l/4h, potkan
LD50, orálně (mg/kg)	7,193(samec); 6,789 (samice)/potkan
LD50 dermálně (mg/kg)	>4000 (potkan)
Dráždivost Při styku s okem Při styku s kůží	
Žiravost	není žravý
Senzibilizace	senzibilizující (morče)
Toxicita opakované dávky	výrobce neuvádí
Nebezpečnost při vdechnutí	
Další informace:	---
fenpyroximát	
LC 50, inhalačně,	0,21 mg/l/4h (potkan/samec, 0,33 mg/l/4h (potkan/samice)
LD50, orálně (mg/kg)	480 mg/l (potkan/samec, 245 mg/l (potkan/samice)
LD50 dermálně (mg/kg)	>2000 mg/kg (potkan)
Dráždivost Při styku s okem Při styku s kůží	velmi slabě dráždí nedráždí
Žiravost	---
Senzibilizace	senzibilizující (morče)
Toxicita opakované dávky	
Nebezpečnost při vdechnutí	---

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 6/8

Karcinogenita	není karcinogenní
Mutagenita	není mutagenní
Toxicita pro reprodukci	nebyly pozorovány negativní účinky na reprodukci
Narkotizující účinek	---
Specifický účinek na zdraví	---

12. Ekologické informace	
12.1. Toxicita	
Ryby LC50, 96 hod, (mg/l)	0,00105(pstruh / fenpyroximate technical)
Bezobratlí EC50, 48 hod., Dafnie (mg/l)	0,00328 (fenpyroximate technical)
Řasy EC50, 72 hod, (mg/l)	0,00344 (fenpyroximate technical)
Vodní rostliny, 7 dní	---
Včely	---
Ptáci LD ₅₀	---
Žížaly, 14d-LC ₅₀	---
12.2. Persistence a rozložitelnost	
Hydrolyza: stabilní (25°C, pH4,7,9)	
Fotolýza poločas 2.8~3.1h v destilované vodě (25°C, 85.8W/m ² , 290~800nm)	
12.3. Bioakumulační potenciál	

12.4. Mobilita	

12.5. Výsledky posouzení PBTa PvB	

12.6. Jiné nepříznivé účinky	
---	

13. Pokyny pro odstraňování	
13.1. Metody nakládání s odpady	
Informace o bezpečném zacházení s odpady vznikajícími při používání přípravku	
Zamezte kontaminaci vodních zdrojů, přípravek nesmí proniknout do zdrojů spodních a povrchových vod, do kanalizace a na zemědělskou půdu. Zabraňte kontaminaci potravin, krmiv přípravkem nebo použitými obaly. Nepoužívejte opětovně použitý obal.	
Způsoby zneškodňování přípravku a znečištěného obalu.	
Vzniklé odpady se zneškodňují ve spalovnách pro nebezpečné látky, vybavených dvoustupňovým spalováním při teplotě 1200°C ve druhém stupni a s následným čištěním plyných zplodin nebo v jiném zařízení schváleném pro zneškodňování nebezpečných odpadů, postupuje se při tom podle zákona o odpadech a podle prováděcích předpisů o zneškodňování odpadů (viz kap. 15).	
S použitými obaly se nakládá jako s nebezpečným odpadem.	
Nepoužitelné osobní ochranné pracovní prostředky se zneškodňují obdobně jako použité obaly.	
Případné zbytky přípravku se spálí ve spalovně stejných parametrů jako pro obaly. Použité nářadí, nástroje, zařízení a pomůcky se asanují 3%roztokem uhličitanu sodného (sody) a omyjí vodou.	
Doporučené zařazení odpadu (podle vyhláška 381/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů	
Zařazení odpadu dle Katalogu odpadů: kód odpadu 02 01 08*: Agrochemické odpady obsahující nebezpečné látky.	

14. Informace pro přepravu	
Přípravek je nebezpečným zbožím ve smyslu mezinárodních a národních předpisů o přepravě.	
Bezpečnostní opatření pro přepravu a převoz obecně	
Přípravek přepravujte v běžných krytých čistých dopravních prostředcích chráněných před povětrnostními vlivy, odděleně od nápojů, potravin a krmiv	
Informace o přepravní klasifikaci	

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

strana: 7/8

ADR/ RID Třída: Číslo UN: Obalová skupina Označení	Látka ohrožující životní prostředí, kapalná (obsahuje fenpyroximate 5%). 9 3082 III UN3082
Klasifikační kód:	

15. Informace o právních předpisech vztahujících se k přípravku

15.1. Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Právní předpisy, které se vztahují na přípravek jsou uvedené v příloze č.1

Označení přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků ochrany rostlin	Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro člověka a životní prostředí. (Před použitím přípravku si důkladně přečtěte návod na použití.)
Specifická ustanovení týkající se ochrany osob nebo životního prostředí	
	Tento přípravek je registrovaný přípravek na ochranu rostlin, který může být používán pouze pro použití pro která je registrován ve shodě s etiketou schválenou zákonnými orgány

15.2. Posouzení chemické bezpečnosti

Nebylo dosud provedeno.

16. Další informace

Seznam R-vět uvedených v oddíle 3:

R22: Zdraví škodlivý při požití.

R26: Vysoce toxický při vdechování

R36: Dráždí oči.

R43: Může vyvolat senzibilizaci při styku s kůží.

R50/53: Vysoce toxický pro vodní organismy, může vyvolat dlouhodobé nepříznivé účinky ve vodním prostředí.

Seznam H-vět uvedených v oddíle 3:

H301: Toxický při požití.

H317: Může vyvolat alergickou kožní reakci.

H330: Při vdechování může způsobit smrt.

H373: Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

H400: Vysoce toxický pro vodní organismy.

H410: Vysoce toxický pro vodní organismy s dlouhodobými účinky

Doporučená omezení použití:

Každý, kdo přímo zachází s přípravky na ochranu rostlin, musí být prokazatelně proškolen o pravidlech správné praxe v ochraně rostlin a bezpečného zacházení s přípravky.

Další informace

Pro profesionální použití!

Opakovaná práce s přípravkem je nevhodná pro alergiky.

Zdroje údajů při sestavování bezpečnostního listu:

Při vypracování tohoto bezpečnostního listu byla použita verze originálního bezpečnostního listu výrobce Nihon Nohyaku č.: 504-43(M403) ze 7.6.2011)

Datum vyhotovení 31.07.1997

Datum revize: 31.01.2005

Datum revize: 15.12.2005

Datum revize: 23.10.2003

Datum revize: 04.01.2010, dle BL výrobce.

Datum vyhotovení: 31.07.1997

Datum revize: 22.07.2011

Bezpečnostní list

ORTUS 5SC

dle nařízení komise EU č. 453/2010

strana: 8/8

Datum revize: 22.07.2011,
